

PÄIHTEET RASKAUSAIKANA JA VAUVAPERHEESSÄ KOKONAISPROSESSI PERHEEN JA AMMATTILAISEN NÄKÖKULMASTA

PERHE

- Pystyy kertomaan rehellisesti omasta ja toisen vanhemman päihteiden käytöstä.
- Saa tietoa ja vastauksia mielessä oleviin kysymyksiin päihteistä.
- Kokee kohtaamisen ammattilaisen kanssa tasavertaisena ja inhimillisenä. Kohtaaminen on molemminpuolista yhteistyötä.
- Kokee keskusteluyhteyden työtekijän kanssa turvalliseksi ja avoimeksi.

- Saa tietoa päihteiden käytön vaikutuksista raskaus- ja vauva-aikaan.
- Saa ohjausta suojataksen lasta odotus ja vauva-aikana päihteiden haitoilta ja saa riittävää tukea ja apua päihdeongelmaan sekä vanhemmuuteen.
- Saa tietoa, että huolen herätessä ammattilaisella on velvollisuus tehdä raskausaikana ennakkoinen lastensuojeluilmoitus tai vauvan syntymän jälkeen lastensuojeluilmoitus.

- Osallistuu verkostopalaveriin. Voi kutsua verkostoon mukaan myös ystävän tai läheisen.
- Saa tietoa, että verkostopalaverissa ovat mukana ne ammattilaiset, jotka ovat perheen tukena raskaus- ja vauva-aikana.
- Tietää, että voi keskustella ja kysyä ammattilaisilta mielessä olevia asioita ja olla suunnittelemassa riittäviä tukimuotoja perheen tilanteesta lähtien.

- Saa tietoa tarjolla olevista palveluista.
- Löytää omaan tilanteeseen sopivat palvelut raskaus- ja vauva-aikana yhdessä ammattilaisen kanssa.
- Voi hakea lisäksi tukea turvallisilta itseapukanavilta ja vertaisryhmistä.
- Ymmärtää, että omat valinnat vaikuttavat omaan, lapsen ja perheen elämään sekä tulevaisuuteen.
- Voi olla yhteydessä neuvolaan ja sosiaalitoimeen ja pyytää lisää apua.

- Saatu tuki on riittävää ja sovitut tukimuodot toteutuvat.
- Ottaa puheeksi mielessään olevat epäkohdat missä tahansa asiassa.
- Tietää, mihin olla yhteydessä tarvittaessa lisää apua tai palveluita.
- Voimavarat ja onnistumiset otetaan puheeksi.

- Osallistuu tuen ja jatkohoidon suunnitteluun yhdessä ammattilaisten kanssa.
- Saa tietoa ammattilaisten havainnoista ja huolista perheen hyvinvointiin liittyen
- Tietää, että perheen muuttuvat tilanteet voivat vaikuttavaa palveluihin.
- Kokee, että saa riittävää tukea tarvittavan ajan.
- Kertoo, jos ei jaksa huolehtia lapsesta.

AMMATTILAINEN

- Puhuu päihteistä raskaus ja vauva-aikana molempien vanhempien kanssa.
- Antaa tietoa päihteiden vaikutuksesta raskauteen, lapseen ja vanhemmuuteen liittyen.
- Vastaa vanhemmilta nouseviin kysymyksiin ja etsii niihin vastaukset.
- Luo arvostavalla kohtamisella edellytykset luottamuksen rakentumiselle. Kohtaaminen on molemminpuolista yhteistyötä.

- Tunnistaa haitallisen päihteiden käytön.
- Antaa ohjausta ja motivoi päihteiden käytön lopettamiseen/vähentämiseen.
- Kannustaa asiakasta pohtimaan päihteiden vaikutuksia elämäänsä sekä kartoittaa päihteiden käyttöön liittyviä haasteita.
- Huolen herätessä tekee ennakkolisen-/lastensuojeluilmoituksen ensisijaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa.

- Kokoa paikalle tarvittavat toimijat heti kun tuen tarve havaitaan.
- Koordinaatiovastuun ottaminen asiakkaan ensimmäisestä verkostosta on ensisijaisesti sillä, joka tunnistaa haitallisen päihteiden käytön. Myöhemmin koordinoiva taho sovitaan verkostotapaamisissa esim. palvelutarpeen selvityksen alkaessa.
- Tietää, että vastuu verkostotyöstä on ammattilaisella.

- Kertoo asiakasperheelle saatavilla olevista palveluista.
- Selvittää ja ohjaa asiakkaan tarvittavien palveluiden piiriin.
- Varmistaa sovittujen asioiden toteutumisen.
- Motivoi avun vastaanottamiseen.
- Kertoo perheelle, mitä vaikutuksia asiakkaan valinnoilla voi olla omaan, lapsen ja perheen elämään.
- Tarjoaa riittävän avun palveluihin ohjautumiseen.
- On tarvittaessa yhteydessä sosiaalitoimeen.

- Tarjoaa riittävän tiiviin tuen perheen muuttuvat tilanteet huomioiden.
- Keskustelee avoimesti ja arvostavasti perheen tilanteeseen liittyvistä huolista.
- Huolehtii sovittujen tapaamisten toteutumisesta.
- Tuo verkoston tietoon voimavarat, onnistumiset ja mahdolliset huolet.

- Toteuttaa oman työn roolia sovitusti palveluverkostossa.
- Huolehtii, että erityisesti siirtymävaiheisiin on laadittu hyvä suunnitelma, joka turvaa koko perheen palveluiden jatkumoa.
- Varmistaa suunnitelmien toteutumisen.
- Huolehtii riittävän pitkäkestoisien tuen toteutumisesta.

PÄIHTEIDEN KÄYTTÖSTÄ PUHUMINEN

PÄIHTEIDEN HAITALLISEN KÄYTÖN TUNNISTAMINEN JA OHJAUS

MONIALAINEN VERKOSTOYHTEISTYÖ

TARVITTAVIEN PALVELUIDEN JA TUKIMUOTOJEN LÖYTYMINEN OIKEA-AIKAISESTI

RIITTÄVÄ TUEN PÄIHTEETTÖMYYTEEN JA VANHEMMUUTEEN RASKAUS- JA VAUVA- AIKANA

TUEN SUUNNITELMALLISUUS JA JATKUVUUS

PÄIHEET RASKAUSAIKANA JA VAUVAPERHEESSÄ KOKONAISPROSESSI KOKEMUSASIAINTUNTIJAN NÄKÖKULMASTA

VANHEMPI

AMMATTILAINEN

Olemalla avoin ja rohkea, ajattelen vauvani parasta.

Ymmärrän päihteiden käytön merkityksen lapseeni.

Osoitan ajattelevani itseni ja lapseni parasta tekemällä päätöksiä vaikeassa tilanteessa ja sitoutumalla niihin.

Minua autetaan rakentamaan mahdollisimman laaja ja vahva tukiverkko itselleni ja lapselleni.

Ymmärrän miksi kyseiset palvelut on valittu juuri minulle. Tiedän mihin tarpeeseen ne vastaavat ja mitä niillä tavoitellaan.

Osallistutumalla yhteisiin tapaamisiin ositan vastuullisuutta ja mielenkiintoa omia asioitani kohtaan. Osallistumalla voin vaikuttaa.

Uskallan puhua avoimesti asioistamme ja myös ilmaista, jos jokin ei mielestäni toimi.

Minulla on käsitys, mitä toivon tulevaisuudelta itselleni ja lapselleni ja mitä tukea tarvitsen kulkeakseni siihen suuntaan.

Ymmärrän toimintani vaikutuksen lapseeni. Siksi olen avoin myös jatkossa jos tilanteeni muuttuu ja tarvitsen apua.

PÄIHEIDEN KÄYTTÖÄ
PUHUMINEN

Kohtaan vanhemman arvokkaasti. Olemalla avoin ja rohkea, autan vastuulliseen vanhemmuuteen ja tuen turvallista lapsuutta.

Varmistan, että vanhemmat ymmärtävät päihteiden käytön vaikutuksen lapseen.

PÄIHEIDEN
HAITALLISEN KÄYTÖN
TUNNISTAMINEN JA
OHJAUS

Mietin yhdessä vanhemman kanssa, mitä muutoksia olisi hyvä tehdä. Keskustelen avoimesti, miltä tilanne näyttää ammattilaisen silmin. Toimin rohkeasti ja ajattelen vanhemman ja lapsen parasta.

TARVITTAVIEN
PALVELUIDEN JA
TUKIMUOTOJEN
LÖYTYMINEN
OIKEA-AIKAISESTI

Mahdollistan omalla toiminnallani perheelle mahdollisimman laajan tuen ja avun eri toimijoilta. Kannustan vanhempaa vaikuttamaan omiin asioihin ja tekemään myönteisiä päätöksiä haitallisiin asioihin.

MONIALAINEN
VERKOSTOYHTEISTYÖ

Huolehdin, että perheellä on aina tieto viranomaisyhteistyöstä. Mietin yhdessä vanhemman ja verkoston kanssa, mitä tavoitellaan ja mitä seurauksia siitä on jos tavoitteisiin ei päästä. Varmistan, että ammattilaiset ovat vastuussa verkoston toiminnasta. En tee mitään vanhemman selän takana.

RIITTÄVÄ
PÄIHEETTÖMYYDEN JA
VANHEMMUUDEN TUKI
RASKAUS- JA VAUVA-
AIKANA

Toimin aina avoimesti ja rehellisesti. Pidän tekemäni lupaukset. Tuen, tuon esiin onnistumisia ja luon uskoa tulevaan. Tarjoan tiiviin ja jatkuvan tuen.

TUEN
SUUNNITELMALLISUUS JA
JATKUVUUS

Teen suunnitelmia yhdessä vanhemman ja muiden toimijoiden kanssa. Huolehdin, että perhe tietää, mitä seuraavaksi tapahtuu ja saa jatkossakin tarvittavan avun.

” Muista ketä varten työtä teet ”